

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Кафедра всесвітньої історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Холодна війна: локальні конфлікти

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Історія. Археологія»

Спеціальність 032 «Історія. Археологія»

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 11 від "2" червня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Холодна війна: локальні конфлікти».
Викладач (-і)	Бурачок Лілія Василівна
Контактний телефон викладача	0677155524
Е-mail викладача	liliiia.burachok@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна, заочна, дистанційна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewAllCourseInCategory&id_cat=46
Консультації	0
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна покликана розкрити основні тенденції розвитку світової політики й дипломатії в новітній історії та особливостей функціонування новітніх систем міжнародних відносин, що існували протягом друг. пол. ХХ ст. Вироблення навиків аналізу міжнародних відносин, а також історії Холодної війни та локальних конфліктів і зовнішньої політики провідних держав світу з урахуванням історичного досвіду, факторів об'єктивного та суб'єктивного характеру, національних інтересів кожного автора міжнародних відносин; отримання знань, основних теорій, доктрин світової політики, загальної міжнародної проблематики, регіональної специфіки, сприяння розумінню взаємозалежності країн світу, особливо в умовах сучасних процесів глобалізації.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: головною метою вивчення історії військових конфліктів в др. пол. ХХ ст. полягає у тому, щоб студенти здобували міцні знання з соціально-економічного, розвитку країн світу, та засвоїли найбільш істотні риси та особливості цього періоду. Студенти отримують знання про суперечливий, не рівний розвиток цих країн, що призвело до прагнення сильніших держав завоювати і розширити свої території.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ вміти: ○ визначити зміст другого військових конфліктів, як одного з важливих етапів ○ всесвітньої історії; ○ самостійно опрацьовувати документальний матеріал, наукову, мемуарну та іншу літературу; ○ вибирати необхідний і цікавий матеріал для проведення виховної роботи в навчальних закладах; ○ пов'язувати матеріал курсу із всесвітньо-історичним процесом; <p>систематично доповнювати бібліографію тем курсу новинами наукової літератури, джерелами ;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ самостійно обґрунтувати свої висновки і узагальнення; 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності:	
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p>	
Спеціальні (фахові) компетентності	
<p>СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні, етнографічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.</p> <p>СК02. Здатність здійснювати історичні, археологічні й етнологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.</p> <p>СК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.</p> <p>СК12. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p>	

Програмні результати навчання

ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії, археології та етнології.
ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.
ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.
ПР11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

5. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	032 Історія. Археологія	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	семінари	самост. роб.
Тема 1. Німецька проблема в міжнародних відносинах.	2	2	6
Тема 2. Криза колоніалізму.	2	2	6
Тема 3. «Карибська криза».	2	2	6
Тема 4. «Празька весна» 1968 р.	2	2	6
Тема 5. Військове вторгнення військ Варшавського договору в Угорщину.	2	2	6
Тема 6. Югославська криза та розпад СФРЮ. Війна у Югославії.	2	2	6
Тема 7. Війна в Афганістані.		2	6
Тема 8. Закінчення періоду розрядки та апогей «холодної війни».		2	9
Тема 9. Конфліктні зони у світі і проблеми реформування ООН.		2	9
ЗАГ.	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100-бальна		
	Контроль знань і умінь студентів здійснюється шляхом обговорення й оцінювання виступів і рефератів на семінарських заняттях, проведення письмових контрольних робіт за підсумками вивчення матеріалу першого та другого змістових модулів, співбесід і перевірки конспектів у ході відпрацювання студентами пропущених занять і отриманих негативних оцінок.		
			Оцінка за національною шкалою

	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Вимоги до письмової роботи	<ol style="list-style-type: none"> Логічна послідовність та чіткість у викладенні матеріалу; Повнота та обґрунтування відповідей на поставлені запитання; Самостійність мислення, критична оцінка тієї чи іншої концепції, співвідношення їх з іншими; Викладення своєї позиції або обґрунтованого приєднання до вже викладеної концепції чи думки; Вміння робити висновки з розглянутих питань; Вміння аналізувати джерела. 			
Семинарські заняття	<p>. Загальні критерії оцінювання:</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>			
Самостійна робота та індивідуальне завдання	<p>Самостійна робота здобувача є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вдосконалення навичок і вміння працювати з науковою літературою та джерелами.</p> <p>Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем здійснюється у вигляді тестового контролю.</p> <p>Індивідуальне завдання – написання есе на запропоновану тему.</p>			
Умови допуску до підсумкового контролю.	<p>Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Форма і термін семестрового контролю визначаються навчальним планом. Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену якщо він виконав усі види робіт, передбачені її робочою програмою).</p> <p>Семестровий екзамен оцінюється від 1 до 50 балів.</p> <p>Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття і складає підсумковий семестровий бал.</p>			
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – екзамен. Форма здачі екзамену – письмова.</p> <p>Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Для того, щоб одержати допуск, необхідно виконати всі види роботи і набрати не менше 25 балів. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 20 балів), балу за контрольну роботу (максимально 20 балів) і балу за</p>			

індивідуальну роботу (максимально 10 балів) та балу за іспит (50 балів) та в сукупності становить максимально 100 балів. Форма здачі іспиту письмова.

7. Політика курсу

Письмові роботи:

Контрольна письмова робота має бути виконана на 4 семінарському занятті.

Академічна доброчесність:

Як викладач, так і здобувач, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять:

Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу запізень на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – середа, 14.00 год. – 15.00 год.

Пропущене заняття здобувач може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило «відпрацювання» проходить в усній формі, вирішенні тестових завдань тощо. Під час занять дозволяється користування мобільним телефоном виключно для навчальних цілей.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. А. Козицький Новітня історія країн Азії та Африки 1918-1999 рр. Л.: Афіша. 2000
2. А. Хом'як. Участь Німеччини у діяльності Північноатлантичного союзу. Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини. 2011. Випуск 28. С. 95–104. : Слово, 2003. 470 с.
3. Афоній Е.А., Бандурка О.М., Мартинов А.Ю. Велика розтока. (глобальні проблеми сучасності: соціально-історичний аналіз). К., 2002.
4. Білорус О. Глобалізація і національна стратегія України. К., 2001.
5. Бродський Р.М., Енольський З.А. Нова історія країн Азії і Африки / 187-1917. Львів: Вища школа, 1986.
6. Бруз В.С. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів. К., 1995.
7. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Україна в Організації Об'єднаних Націй: 60 років участі у розв'язанні найважливіших міжнародних проблем. К., 2005.
8. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918-1945 рр. : Підручник для студентів вузів. К., 2003.
9. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політико-правові системи світу : Навчальний посібник. К., 2006.
10. Демони миру та боси війни. Соціальні конфлікти посткомуністичної доби. К., 1997.
11. Дністрянський М. С. Геополітика : Навчальний посібник / М. С. Дністрянський. Львів:ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 436 с.
12. Довідник з політичної історії ХХ століття: Навч. посіб. К: КНЕУ, 2003. 332 с
13. Дудко І. Д. Національні інтереси США у постбіполярному світі / Ірина Дмитрівна Дудко. К.: КНЕУ, 2003. 208 с.
14. Дюррозель Ж.-Б, Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К., 1995.
15. Зленко А.М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. Харків, 2003.'
16. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991-2003) / Відп. ред. С.В. Віднянський. К., 2004.
17. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки. 1918-1945: Навчальний посібник. Вінниця, 2004.
18. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і - 2000-і роки) : навчальний посібник / О. П. Іваницька. Київ: Слово, 2012 . 719 с.
19. Історія Центрально-Східної Європи. Львів, 2001.
20. Качараба С. Історія Західної Європи та Америки др. пол. ХХ - поч. ХХІ. : практикум / С. Качараба, Р. Сіромський. Львів :ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 293 с.
21. Кудряченко А. І., Рудич Ф. М., Храмов В. О. Геополітика. К., 2004
22. Коппель О. А. Пархомчук О.С. Міжнародні відносини ХХ століття. К.: Школяр, 1999
23. Король, І. Угорська революція 1956 року / І. Король. Ужгород, 2003

24. Кульчицький С.В. Україна і Росія: переваги і небезпеки „особливих відносин”. Роздуми історика. К., 2004.
25. Литвин В. Європа чи Євразія? К., 2004.
26. Маслов А.О. Холодна війна та структурне закріплення біполярності в Європі. Київ: Наука, 1996. 197 с.
27. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки) / В.А. Манжола, М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. К., 1999.
28. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки) / Л.Ф. Гайдуков, В.Г.
29. Нова історія: Навч. посіб. для студ. істор. ф-тів пед. ін-тів / За ред. М. Ю. Овчаренка. К.: Вища шк., 1979. Ч. 2: 1871–1917. 478 с
30. Українська дипломатична енциклопедія у 2-х томах./ К.2004
31. П.Кіндер В. Хільгеман Всесвітня історія. К.; Знання. 2001.
32. Ціватий В.Г. ООН у системі координат глобалізованого світу XXI століття: інституціональні традиції, цивілізаційний вимір, сучасні виклики // Актуальні проблеми міжнародних відносин; Збірник наукових праць. К., 2005

Викладач кандидат історичних наук, доцент Бурачок Л.В.